

$$1a) \left| \begin{array}{cccc|c} 2 & 5 & 4 & 1 & -2 \\ 4 & 7 & 6 & 2 & 4 \\ 6 & -2 & -4 & 0 & 2 \\ -6 & 7 & 7 & 0 & 0 \end{array} \right| \begin{array}{l} \downarrow \\ \downarrow \\ \downarrow \\ \downarrow \end{array} = \left| \begin{array}{cccc|c} 2 & 5 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & -2 & 0 & 0 \\ 6 & -2 & -4 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 3 & 0 & 0 \end{array} \right| \begin{array}{l} \\ \uparrow \\ \uparrow \\ \uparrow \end{array} = 1(-2)^{1+4} \left| \begin{array}{ccc|c} 0 & -3 & -2 & 0 \\ 6 & -2 & -4 & 0 \\ 0 & 5 & 3 & 0 \end{array} \right| \begin{array}{l} \\ \uparrow \\ \uparrow \end{array}$$

utveckla längs kolumn 4 ↑ sanningsregel

$$-1(\cancel{0} - 60 + 54) = \underline{6}$$

$$\left| \begin{array}{cccc|c} 2 & 3 & 5 & 4 & 1 \\ 4 & 0 & 7 & 6 & 2 \\ 6 & 4 & -2 & -4 & 0 \\ 2 & 3 & 5 & 4 & 1 \\ -6 & 7 & 7 & 7 & 0 \end{array} \right| = \underline{0} \text{ eftersom rad 1 och rad 4 är lika.}$$

b) uppg a) $\Rightarrow |A|=0 \Rightarrow$ kolumnerna i A linjärt beroende
 $\Rightarrow \text{rang}(A) \leq 4$

obs: Den första determinanten i a) är underdeterminanten D_{42} till A.

$D_{42} \neq 0 \Rightarrow$ kolumn 1, 3, 4, 5 i A är linjärt beroende
 $\Rightarrow \text{rang}(A) \geq 4$

Slutsats: $\text{rang}(A) = 4$

• {kolumn 1, 3, 4, 5 i A}, dvs $\{(2, 4, 6, 2, -6), (5, 7, -2, 5, 7), (4, 6, -4, 4, 7), (1, 2, 0, 1, 0)\}$ är en bas för kolumn(A).

• $\text{null dim}(A) = \# \text{ kolumner} - \text{rang}(A) = 5 - 4 = \underline{1}$

2 a) obs $|A| \neq 0, |B| \neq 0$ så A, B är invertibare och därför:

$$AXB = C \Leftrightarrow X = A^{-1}CB^{-1}$$

Beräkna A^{-1}, B^{-1} !

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$[B|I] = \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \begin{array}{l} \downarrow \\ \downarrow \\ \downarrow \end{array} \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \begin{array}{l} \downarrow \\ \downarrow \\ \downarrow \end{array} \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right]$$

Alltså $B^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ och

$$X = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 0 & 3 \\ 4 & -1 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 1 & -2 \\ 4 & -1 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \underline{\underline{\begin{bmatrix} -1 & 2 & -3 \\ 4 & -5 & 6 \end{bmatrix}}}$$

2b) Obs: B som ovan, men A ej invertbar.

Alltså undersöka antalet lösningar till $AX = CB^{-1}$;

$$\begin{bmatrix} x_1+x_4 & x_2+x_5 & x_3+x_6 \\ x_1+x_4 & x_2+x_5 & x_3+x_6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_4 & x_5 & x_6 \end{bmatrix} = AX = CB^{-1} = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 3 \\ 4 & -1 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 3 \\ 4 & -5 & 6 \end{bmatrix}$$

Detta är ett ekvationssystem med en ekvation för varje matriselement.

Obs att lösning saknas, ty, $\neq$ ex, $x_1+x_4=3$ och $x_1+x_4=4$ kan ej gälla samtidigt.

Slutsats: Matrisen $AXB=C$ saknar lösning

3) Låt $p(z) = z^4 + (3+3i)z^3 + (4+4i)z^2 + (12+12i)z + 16i = 0$

Givet: $p(z)$ har minst ett rent imaginärt nollställe.

Ansätt $z = ai$

$$\text{Då } p(z) = a^4 + (3+3i)(-a^3i) + (4+4i)(-a^2) + (12+12i)ai + 16i = a^4 - 3a^3i - 3a^3 - 4a^2 - 4a^2i + 12ai - 12a + 16i$$

$$\text{Re } p(z) = a^4 - 3a^3 - 4a^2 - 12a \quad \text{Im } p(z) = -3a^3 - 4a^2 + 12a + 16$$

Obs Om $z = ai$ skall uppfylla $p(z) = 0$, måste a uppfylla $0 = \text{Re } p(z) + i \text{Im } p(z) = a^4 - 8a^2 + 16 = (a^2 - 4)^2 = 0$

$$\Leftrightarrow a = \pm 2.$$

Insättning av $z = \pm 2i$ ger att $z = \pm 2i$ är lösningar till $p(z) = 0$. Alltså innehåller $p(z)$ en faktor $(z-2i)(z+2i)$

Polynomdivision ger $p(z) = (z^2+4)(z^2+(3+3i)z+4i)$

Lös: $z^2 + (3+3i)z + 4i = 0 \Leftrightarrow$ kvadratformel.

$$\left(z + \frac{3+3i}{2} \right)^2 = \left(\frac{3+3i}{2} \right)^2 - 4i = \frac{9}{2}i - 4i = \frac{1}{2}i$$

Ansätt $\tilde{z} = x + iy$ Då $(***) \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 - y^2 = 0 & \text{(I) (Realdelen)} \\ 2xy = \frac{1}{2} & \text{(II) (Im-delen)} \end{cases}$

(I) $\Rightarrow x = \pm y$ (II) $\Rightarrow x$ & y har samma tecken, $x = y = \pm \frac{1}{2}$

Alltså $\tilde{z} = \pm \frac{1}{2}(1+i) \Leftrightarrow z = -1-i, z = -2-2i$

Slutsats: $p(z)$ har lösningarna $z = \pm 2i, z = -1-i, z = -2-2i$

4a) Bestäm först avbildningsmatrisen A_f för f .

$$A_f = \begin{bmatrix} | & | & | \\ f(\mathbf{e}_1) & f(\mathbf{e}_2) & f(\mathbf{e}_3) \\ | & | & | \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

ty $f(\mathbf{e}_1) = f(1, 0, 0) = (\varrho(1, 0), 0) = (0, 1, 0)$

$f(\mathbf{e}_2) = (\varrho(0, 1), 0) = (-1, 0, 0)$

$f(\mathbf{e}_3) = (\varrho(0, 0), 1) = (0, 0, 1)$

Avbildningsmatrisen för g fås på samma sätt:

$$A_g = \begin{bmatrix} | & | & | \\ g(\mathbf{e}_1) & g(\mathbf{e}_2) & g(\mathbf{e}_3) \\ | & | & | \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Men att avbildningsmatrisen till $f \circ g$ är

$$\underline{A_{f \circ g}} = A_f A_g = \begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \underline{\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}}$$

b) Bestäm $\mathbf{x} = (x, y, z)$ så att $A\mathbf{x} = \mathbf{x} \Leftrightarrow (I - A)\mathbf{x} = \mathbf{0} (\neq)$

Obs $I - A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \stackrel{D}{\sim} \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \stackrel{E}{\sim} \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

Alltså $(*) \Leftrightarrow \begin{cases} x = t \\ y = t \\ z = t \end{cases} \quad t \in \mathbb{R}$

Skiltsats: De punkter som avbildas på sig själva är linjen $t(1, 1, 1)$.

c) Matrisen för $g \circ f$ är

$$A_{g \circ f} = A_g A_f = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \neq A_{f \circ g}$$

Alltså $g \circ f \neq f \circ g$

5 a) Tag t ex $\underline{P = (2, -1, 1)}$ Obs $3 \cdot 2 + (-1) - 4 \cdot 1 = 1$ $\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$
Alltså $P \in \{3x + y - 4z = 1\}$

b) Tag vilken (3×3) -matris A som helst med $|A| = 0$, t ex $\underline{A = \mathbf{0}}$.

c) Tag t ex $\underline{v = (2, -1, 0)}$. Då $v \cdot (1, 2, 3) = 0$. Alltså v ortogonalt $(1, 2, 3)$.

d) Tag vilken som helst $(m \times n)$ -matris med rang $n-1$,
t ex $\underline{\begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix}}$.

e) Tag t ex $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2 \quad (x, y) \mapsto (x^2, 0)$.

5f) Tag $f: \mathbb{X} \mapsto A\mathbb{X}$ där A är en $(2,2)$ -matris som är invertierbar, t.ex. $A = I = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$. Då $f: \mathbb{X} \mapsto \mathbb{X}$.

g) Tag $\vec{PQ}$ & $\vec{PR}$ så att $|\vec{PQ} \times \vec{PR}| = 2 \cdot |\vec{PR}|$.
 De är arean av triangeln 1.

Tag t.ex. $\vec{PQ} = (2,0)$, $\vec{PR} = (0,1)$

Kan de välja $P = (0,0)$, $Q = (2,0)$, $R = (0,1)$

6) Låt v vara den infällande stälens riktningsvektor med längd 1, dvs $v = (1,0,0)$, och låt $\tilde{v}$ vara den utgående stälningens riktningsvektor med längd 1, dvs $\tilde{v} = \frac{1}{3}(1,-2,-2)$.

Låt $v^\perp$ vara ortogonalt proj av v på Π och låt $v' = v - v^\perp$.

Obs: $2v' = v - \tilde{v} =$

$$(1,0,0) - \frac{1}{3}(1,-2,-2) = \frac{1}{3}(2,2,2).$$

Som normalvektor till Π kan vi därför välja vektor som helst $n \neq 0$ som är parallell med $\frac{1}{3}(2,2,2)$, t.ex. $n = (1,1,1)$.

Alltri är Π på formen $x+y+z=d$

Punkten $P = (3,-5,7)$ som ligger i Π bestämmer d :

$$P \in \Pi \Rightarrow 3 - 5 + 7 = d \Leftrightarrow d = 5$$

Slutsats: Π bestäms av ekvationen $x+y+z=5$.

7) Se Sparr kap 6.2 (Def 3 & Satz 2)

8) ~~8~~ Se Sparr kap 7.5 (Lemma 3) beviset av Lemma 4)